

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 46/26

Luksemburgā, 2026. gada 24. martā

Tiesas spriedums lietā C-767/23 | [Remling] ¹

Pēdējās instances valsts tiesai vienmēr ir jāpamato savs atteikums iesniegt prejudiciālu jautājumu Tiesai

Pat tad, ja šādai tiesai ir atļauts noraidīt prasības, norādot pamatojumu kopsavilkuma veidā, tai jebkurā gadījumā precīzi un konkrēti ir jāizklāsta iemesli, kuru dēļ ir piemērojams kāds no izņēmumiem no pienākuma iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu

Šajā lietā Tiesai bija jāspriež par to, vai Nīderlandes tiesībās augstākajai tiesai paredzētā iespēja noraidīt apelācijas sūdzību, norādot pamatojumu tikai kopsavilkuma veidā, ir saderīga ar Savienības tiesībām. Šāds tiesiskais regulējums bija vērst uz to, lai – nolūkā nodrošināt pareizu tiesvedību – samazinātu tiesvedības ilgumu un ļautu šai tiesai veltīt vairāk laika svarīgām lietām. Uzsvērusi prejudiciālā nolēmuma tiesvedības – vispārīgi – un pienākuma iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu – konkrēti – fundamentālo lomu, Tiesa atgādina, ka augstākajai tiesai ir pienākums vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un no šī pienākuma tā var tikt atbrīvota tikai trijās situācijās: ja ierosinātais Savienības tiesību jautājums nav nozīmīgs, ja Tiesa attiecīgo Savienības tiesību normu jau ir interpretējusi vai, visbeidzot, ja šī interpretācija ir tik acīmredzama, ka nerodas nekādas saprātīgas šaubas. Ja augstākā tiesa uzskata, ka tā ir vienā no šīm trim situācijām, tai ir jāpamato savs atteikums vērsties Tiesā, visos gadījumos precīzi un konkrēti izklāstot iemeslus, kuru dēļ – saskaņā ar tās viedokli – vērsties Tiesā nav pamata. Šāda tiesa šajā sakarā var pievienoties pamatojumam, ko attiecīgajā strīdā ir izmantojusi zemākas instances tiesa, ja vien pēdējā minētā ir paskaidrojusi, kāpēc uz lietu attiecas viena no trim iepriekš minētajām situācijām.

Marokas valstspiederīgais, kura laulātā un bērni dzīvo Nīderlandē un ir Nīderlandes pilsoņi, Nīderlandē iesniedza pieteikumu izsniegt uzturēšanās atļauju, kas ir spēkā visā Eiropas Savienības teritorijā. Tā kā šis pieteikums tika noraidīts, pamatojoties uz to, ka viņam jau bija uzturēšanās atļauja Spānijā, viņš cēla prasību Hāgas tiesā, tiesas sēžu vietā Utrehtā (Nīderlande). Tā kā arī šī prasība tika noraidīta, viņš iesniedza apelācijas sūdzību Nīderlandes Valsts padomē. Pēdējā minētā uzskata, ka atbilde uz Marokas valstspiederīgā izvirzīto jautājumu par Savienības tiesību interpretāciju skaidri izriet no Tiesas judikatūras. Tādējādi tai neesot pienākuma iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un tā var izlemt strīdu, pamatojot savu nolēmumu kopsavilkuma veidā.

Šī iespēja izmantot pamatojumu kopsavilkuma veidā ir paredzēta valsts Ārvalstnieku likumā. Tā atspoguļo līdzsvaru, ko Nīderlandes likumdevējs vēlējis panākt starp vēlmi padarīt vispārēji pieejamu iespēju iesniegt apelācijas sūdzību visās lietās, kas attiecas uz ārvalstnieku tiesībām, un nepieciešamību ļaut Valsts padomei koncentrēt savu pārbaudi uz jautājumiem, uz kuriem jāatbild tiesību vienotības, tiesību attīstības vai tiesību aizsardzības tiesā interesēs vispārējā nozīmē.

Šajā kontekstā Valsts padome, kurai rodas jautājums, vai tai ir detalizēti jāpamato iemesli, kuru dēļ tā neuzskata par nepieciešamu iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, nolēma vērsties Tiesā.

Spriedumā Tiesa vispirms atgādina, ka tām valsts tiesām, kuru nolēmumi nav pārsūdzami, ir pienākums iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, tomēr ir trīs izņēmumi no šī pienākuma (ierosinātais Savienības tiesību jautājums nav nozīmīgs; pastāv tāds Tiesas nolēmums, kurā attiecīgā Savienības tiesību norma jau ir interpretēta, vai pastāv *acte clair*) ².

Līdz ar to, ņemot vērā **prejudiciālā nolēmuma tiesvedības fundamentālo lomu Savienības tiesību sistēmā**, ja šāda tiesa nolemj nevērsties Tiesā, pamatojoties uz vienu no šiem izņēmumiem, **tās lēmumam visos gadījumos jābūt pamatotam un tādējādi tajā, ņemot vērā attiecīgos faktiskos un tiesiskos apstākļus, jābūt precīzi un konkrēti izklāstītiem iemesliem, kuru dēļ ir piemērojams viens no šiem trim izņēmumiem.**

Tas, ka dalībvalsts, lai nodrošinātu pareizu tiesvedību, atļauj tiesai izmantot pamatojumu, kas sniegts kopsavilkuma veidā, nolūkā samazināt tiesvedības ilgumu, minētajā atziņā neko nemaina. Pat šādā situācijā augstākajai tiesai joprojām ir pienākums **precīzi un konkrēti izklāstīt iemeslus, kuru dēļ tā uzskata, ka atteikums vērsties Tiesā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu ir attaisnots.**

Šajā ziņā augstākā tiesa var pievienoties pamatojumam, ko attiecīgajā lietā ir izmantojusi zemākas instances tiesa, ar nosacījumu, ka pēdējā minētā ir izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā ir uzskatījusi, ka izvirzītajam Savienības tiesību jautājumam nav nozīmes, ka Tiesa attiecīgo Savienības tiesību normu jau ir interpretējusi vai ka šī interpretācija ir tik acīmredzama, ka nerodas nekādas saprātīgas šaubas.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Sprieduma [pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Palieciet ar mums!

¹ Šīs lietas nosaukums ir izdomāts. Tas neatbilst neviena lietas dalībnieka reālajam personvārdam vai nosaukumam.

² Spriedumi, 1982. gada 6. oktobris, *Cilfit*, [283/81](#), un 2021. gada 6. oktobris, *Conorzio Italian Management* un *Catania Multiservizi*, [C-561/19](#) (skat. arī [pazīņojumu presei Nr. 175/21](#)).